

A man with a grey beard and glasses is sitting on a black stool. He is wearing a teal V-neck sweater over a white collared shirt, dark blue trousers, and brown leather shoes. He is smiling slightly and looking towards the camera. The background is a plain, light-colored wall. To the left, a silver studio stand is visible. The floor is made of wooden planks.

Löneguide nr 8 för dig som är eller ska bli löneadministratör

Förmåner och löneväxling

Senast uppdaterad: 2019-09-25

Den här guiden hjälper dig att betala ut rätt lön till dina anställda när de även erhållit någon form av förmån. Din guide är Sebastian Bäckström, ägare till konsultfirman Selegu AB. Han är partner till Visma Spcs och arbetar till vardags med att hjälpa små- och medelstora företag med att tolka lagar och kollektivavtal och att effektivisera sina lönerutiner. Han har ett förflutet som produktansvarig på Visma Spcs och har varit med och utvecklat löneprogrammen.

Är du löneansvarig?

Så här gör du med förmåner och löneväxling.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRMÅNER

- Vad är en förmån?
- Skattefria förmåner
- Skattepliktiga förmåner
- Värdering enligt marknadspris eller schablon?
- Förmån av fri bil
- Förmån av bostad
- Förmån av fri kost
- Andra förmåner

LÖNEVÄXLING

- Bruttolöneväxling
- Personalvårdsförmåner
- Löneberäkning efter löneväxling
- Löneväxling med nettolöneavdrag

Förmåner

VAD ÄR EN FÖRMÅN?

Begreppet förmån uppstår när en anställd erhåller något som inte är lön och som tar bort eller reducerar en normalt sett privat utgift. Själva förmånen i sig kan vara både en produkt eller en tjänst. Det har ingen egentlig betydelse vilken som givit förmånen till den anställde utan det viktiga är att den erhållits inom ramen för personens anställning.

En förmån kan antingen vara skattefri eller skattepliktig och vad som avgör om det är det ena eller det andra framgår av skattelagstiftningen. Regelverket ändras ibland med kortvarsel och det är därför viktigt att hålla sig uppdaterad. På Skatteverkets hemsida kan du få mer fördjupad information och i vissa sammanhang förklaringar och ställningstagande kring svåra frågeställningar.

SKATTEFRIA FÖRMÅNER

Om man har som utgångspunkt att allt en anställd får, utöver sin lön, är skattepliktig blir det ofta lättare att göra rätt för sig. Det motsatta, det vill säga det som är skattefritt, är nämligen väl reglerat i lagstiftningen.

Skattefria förmåner behöver inte redovisas till Skatteverket och det blir därför mycket sällan en fråga för löneadministratören. Om en anställd däremot haft utlägg som avser en skattefri förmån kan det givetvis bli aktuellt att den anställde ersätts vid nästa lönekörning

Exempel på skattefria förmåner:

- Försäkring vid tjänsteresor
- Gruppliv- och gruppsjukförsäkring
- Fri hälso- och sjukvård som inte är offentligt finansierad
- Motion och friskvård av enklare slag
- Fria arbetskläder och fri uniform som inte används privat
- Förfriskningar och enklare förtäring som inte är måltid, t ex kaffe och bulle
- Terminalglasögon
- Gåvor som inte överstiger visst belopp, fastställt av Skatteverket.

För mer information om vad som ingår i ovanstående punkter hänvisar vi till Skatteverkets hemsida.

SKATTEPLIKTIGA FÖRMÅNER

En skattepliktig förmån ökar den anställdes beskattningsbara inkomst. I praktiken innebär det att skatteavdrag beräknas på den anställdes bruttolön och förmåner sammanslaget. För arbetsgivaren innebär det även att arbetsgivaravgift beräknas på ett högre belopp.

VÄRDERING ENLIGT MARKNADSPRIS ELLER ENLIGT SCHABLON?

I normalfallet ska en förmån värderas till den besparing den kommer innebära för den anställde. Förmånen ska alltså värderas till marknadspris om inget annat sägs i skattelagstiftningen.

Det finns dock många förmåner som inte ska värderas till marknadspris. Exempel på dessa är förmån av fri bil, förmån av fri bostad och kostförmån som vi ska titta lite närmare på.

FÖRMÅN AV FRI BIL

Begreppet tjänstebil används när företaget antingen leasar eller äger en bil som en anställd ska använda för att utföra sitt arbete. Att tjänstebilen blir en skattepliktig förmån är ingen självklarhet utan uppstår först när den anställde får använda bilen privat i mer än så kallad ringa omfattning.

Med ringa omfattning menas att bilen får användas vid högst 10 tillfällen per år med en sammanlagd körsträcka på högst 100 mil.

Beräkning av förmånsvärde

Förmånsvärdet beräknas enligt en särskild formel som baseras på nybilspriset vid anskaffningen, prisbasbeloppet för aktuellt år samt statslåneräntan per 30 november föregående år. För bilar registrerade från och med juli 2018 ska dessutom bilens fordonsskatt läggas till i förmånsvärdet. Eftersom både prisbasbelopp och statslåneränta ändras från år till år ändras också förmånsvärdet varje år.

Du kan använda ditt löneprogramms inbyggda bilförmånsberäkning eller gå in på Skatteverkets hemsida för att räkna ut förmånsvärdet varje år.

Nedsättning av förmånsvärde

3000 mil i tjänsten

Den som kör mer än 3000 mil i tjänsten per kalenderår får sätta ned förmånsvärdet till 75 %. Om det vid årets slut visar sig att den anställde däremot inte kommit upp i 3000 mil ska beskattning ske på det fulla förmånsvärdet.

Miljöbilar

Det finns särskilda regler för beräkning av förmånsvärdet på miljöbilar. Innan förmånsvärdet beräknas ska nybilspriset reduceras till närmast jämförbara bil. Förmånsvärdet på el- och laddhybridbilar, som kan laddas från elnätet, och gasbilar reduceras det beräknade förmånsvärdet med 40 %, dock max 10 000 kr per helår.

Drivmedelsförmån

Om arbetsgivaren betalar allt drivmedel ska den anställde beskattas för drivmedlet som avser privat körning. Till skillnad mot vanlig förmån ska dock drivmedelsförmån räknas upp med 20%. Beskattning av drivmedelsförmån ska ske månaden efter kör perioden.

Det krävs körjournal eller reseräkning för att visa hur många mil som har körts i tjänsten respektive privat. Om den anställde inte kan uppvisa en körjournal kan all körning betraktas

som privat.

Beräkningen av förmånen går till så, att den totala drivmedelskostnaden inklusive moms för en månad divideras med totala antalet körda mil. Snittkostnaden per mil multipliceras därefter med antalet privat körda mil. Då får man fram marknadsvärdet, vilket också är beloppet arbetsgivaren betalar arbetsgivaravgift på. Den anställdes skattepliktiga förmån räknas dock upp med 1,2.

FÖRMÅN AV BOSTAD

Om arbetsgivaren tillhandahåller en fri eller subventionerad bostad ska den anställde beskattas för detta. Oavsett till vilket värde arbetsgivaren har beräknat förmånen ska den anställde ta upp marknadsvärdet av den fria bostaden i sin inkomstdeklaration. Om förutsättningarna för jämkning är uppfyllda, gäller det jämkade bostadsförmånsvärdet även för den anställde.

Det skattepliktiga förmånsbeloppet är olika för arbetsgivare och anställda. För anställda bestäms i första hand förmånsbeloppet utifrån hyrespriset på orten för jämförbara bostäder. För arbetsgivare bestäms förmånsbeloppet enligt en särskild schablonregel baserat var i Sverige bostaden finns samt per kvadratmeter bostadsyta.

FÖRMÅN AV FRI KOST

Fri kost är en skattepliktig förmån som värderas enligt schablonvärden. Måltider i samband med tjänsteresor, kurser och konferenser är också skattepliktiga. Det gäller oavsett om det är arbetsgivaren eller någon annan som har givit förmånen.

Kostförmånen är skattepliktig oavsett om det är fråga om tillfälliga eller regelbundna måltider. En förutsättning för skatteplikt är dock att den anställde har ätit den aktuella målti-

Vissa måltider är dock undantagna från förmånsbeskattning.

- Måltid som intas i samband med intern och extern representation.
- Hotellfrukosten om den ingår i priset för rummet. Ingår kvällsmat i rumspriset ska den anställde beskattas för fri middag.
- Måltider som ingår i biljettpriset på allmänna kommunikationer.

Om den anställde betalar en del av måltiden genom nettolöneavdrag minskas förmånsvärdet med motsvarande belopp.

den. Att en arbetsgivare tillhandahåller en måltid utlöser alltså i sig ingen beskattning.

ANDRA FÖRMÅNER

Vinster i försäljningstävlingar jämföras med ersättning för utfört arbete och betraktas som lön. Fria hotellövernattningar och fria resor som är rabatt eller bonus för samlade poäng, så kallade trohetsrabatter, ska beskattas och redovisas som Annan förmån på kontrolluppgiften.

LÖNEVÄXLING

Att löneväxla innebär att man avstår en del av sin lön i utbyte mot en förmån. För företaget innebär löneavdraget en lägre kostnad vilket på så vis finansierar förmånen den anställda fått. Att den anställda tjänar på en löneväxling är inte självklar eftersom förmånen i sig kan vara skattefria eller skattepliktiga. Det är också viktigt att skilja på löneväxling mot bruttolön respektive nettolön.

Bruttolöneväxling

En anställd kan avstå en del av sin bruttolön för att få förmånsbil, en utökad pensionsavsättning, fria hushållstjänster eller fri privat sjuk- och tandvård. Den anställda kan dock inte undkomma beskattning om förmånen som löneväxlas mot betraktas som en skattepliktig förmån som exempelvis förmån av fri bil, förmån av fri kost eller privat sjukvård.

Att löneväxla är inte bara positivt. En sänkt bruttolön innebär ett lägre löneunderlag till exempelvis pension och sjukförsäkring. Det är därför inte självklart att en anställd tjänar på att löneväxla. Så innan man genomför en löneväxling är det viktigt att gå igenom de skatterättsliga regler som gäller kring de förmåner man ska löneväxla mot.

Personalvårdsförmåner

Det är inte tillåtet att löneväxla sin bruttolön mot en personalvårdsförmån som exempelvis ett gymkort eller en kopp kaffe. Anledningen är att en personalvårdsförmån inte får vara utbytbar mot mer kontant lön.

En anställd som exempelvis inte vill ha kvar sitt bruttolöneavdrag i utbyte mot ett gymkort kan på så vis få ut en högre lön, och därav blir personalvårdsförmånen utbytbar mot en kontant lön.

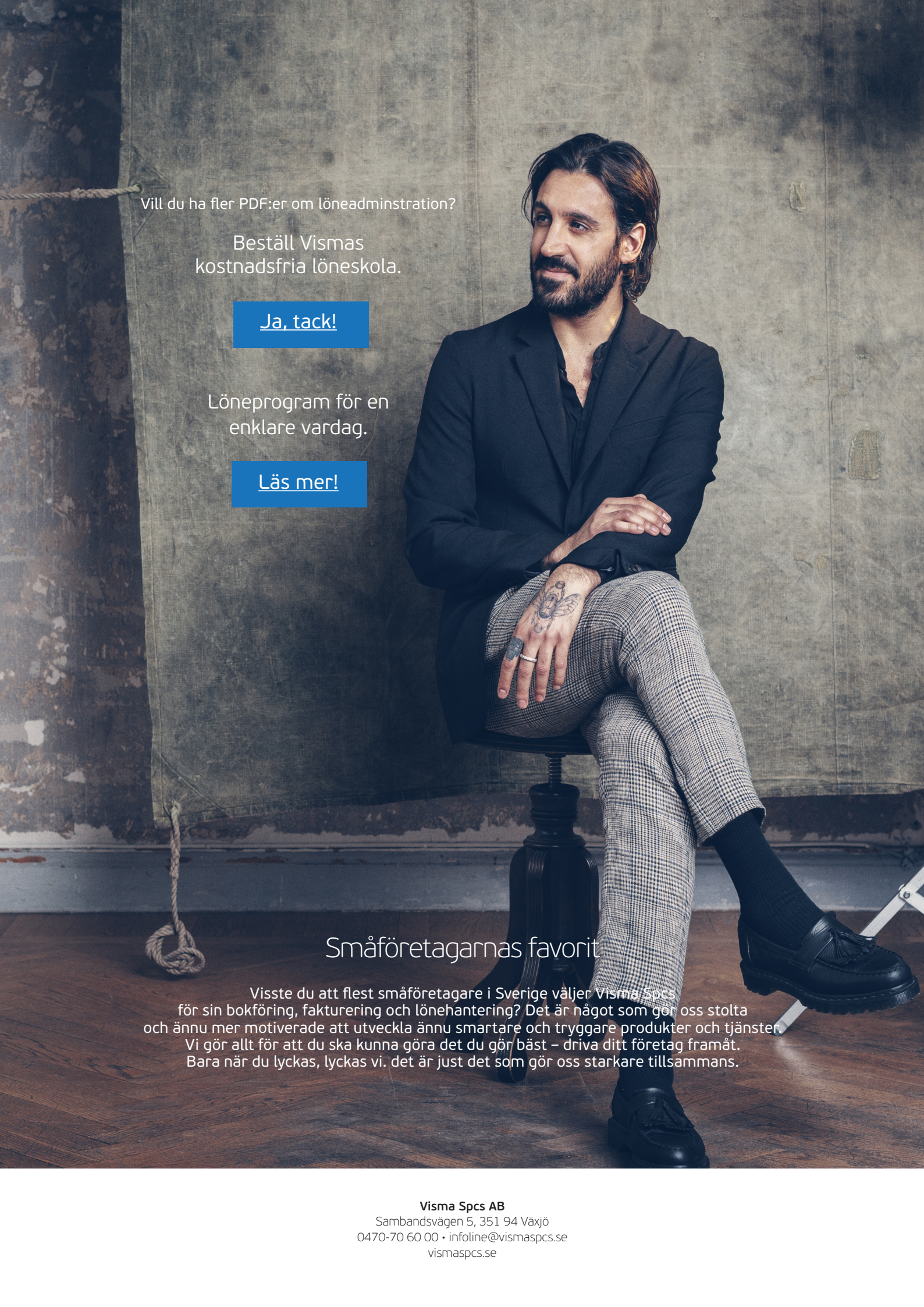
Löneberäkning efter löneväxling

Varje enskilt företag kan själva bestämma om löneavdrag och lönetillägg ska beräknas på lönen före eller efter löneväxlingen. Det viktiga är att vara konsekvent och allra helst ha dessa regler nedskrivna i någon form av personalhandledning.

Nettolöneväxling

Det är inte ovanligt att man i ett företag tillåter löneväxling med ett nettolöneavdrag. Till skillnad mot en bruttolöneavdrag minskar ett nettolöneavdrag en skattepliktig förmån.

Ett företag kan till exempel komma överens med en anställd att ett visst nettolöneavdrag ska ske i utbyte mot att den anställda får köra en lite dyrare tjänstebil än vad som anses vara normalt. Nettolöneavdraget minskar företagets kostnad för förmånen men innebär dessutom en lägre arbetsgivaravgift.

Vill du ha fler PDF:er om löneadministration?

Beställ Vismas
kostnadsfria löneskola.

[Ja, tack!](#)

Löneprogram för en
enkla vardag.

[Läs mer!](#)

Småföretagarnas favorit

Visste du att flest småföretagare i Sverige väljer Visma Spcs för sin bokföring, fakturering och lönehantering? Det är något som gör oss stolta och ännu mer motiverade att utveckla ännu smartare och tryggare produkter och tjänster. Vi gör allt för att du ska kunna göra det du gör bäst – driva ditt företag framåt. Bara när du lyckas, lyckas vi. det är just det som gör oss starkare tillsammans.

Visma Spcs AB

Sambandsvägen 5, 351 94 Växjö
0470-70 60 00 • infoline@vismaspcs.se
vismaspcs.se